

Principer och riktlinjer för konstnärlig gestaltning och inköp och ägande av konst i Ekerö

Syfte

Den konstnärliga gestaltningen skall ingå i en genomtänkt och väl sammanhållen helhet och är en del i kommunens utformning av offentliga miljöer i samspel med arkitektur och landskap. Dessa skall utformas på ett medvetet sätt så att miljöerna blir tilltalande, behagliga och trygga att vistas i. Avsikten med konstnärliga gestaltningar är att ge den fysiska miljön ett estetiskt värde och en identitet. En strävan skall vara att den konstnärliga dimensionen ska ge brukarna av miljön en positiv upplevelse av kreativitet och sinnlighet, men också väcka nyfikenhet.

Konstnärlig gestaltning

Konst, arkitektur och verksamhet fyller olika funktioner och ska tillsammans skapa en god miljö som utgår från medborgarnas behov. Konst ska vara väl utfört både tekniskt och innehållsmässigt. Den konstnärliga gestaltningen arbetas fram som en (permanent) del av byggnadens och det offentliga rummets arkitektur och formgivning. Gestaltningarna skall omfatta/ omfattar olika tekniker och uttryck och är/skall vara ett resultat av en specifik/unik konstnärlig process framtagen för den aktuella platsen. Konstnären har en viktig roll också vad gäller miljöns färgsättning, belysning, markbeläggning, materialval, grönytor etc.

Den kan också omfatta sk lös konst som är flyttbar och placeras i kommunens lokaler eller lokaler som drivs inom kommunens regi.

Urval

Medel för konstnärlig gestaltning skall omfatta kommunala byggnader och dess inre och yttre miljöer, offentliga rum som torg, parker och trafikmiljöer. Främst skall verksamheten inriktas mot nybyggnationer, om- och tillbyggnader. Kultur- och fritidsnämnden beslutar årligen om konstnärligt gestaltning genom ett urval av kommande kommunala investeringsprojekt.

Aktörer och rutiner

Nämndkontoret kultur och fritid har en samordnande roll med ansvar för inköp och förvaltning av kommunens konst. Kontoret ska ha tillgång till kompetens för bedömning av konst och om konstens betydelse för miljön. Ett gemensamt konstregister ska finnas och omfatta all kommunägd konst.

Vid nya byggprojekt i kommunen ska den konstnärliga gestaltningen ingå som en del i projekteringen från start. Utgångspunkten är förslag till investeringsbudget för

kommunens kommande femårsperiod. Utifrån denna tar kultur- och fritidsnämnden upp medel för konstnärlig gestaltning i investeringsbudgeten.

Konstnärer ska komma in tidigt i projekteringen för att vara med och påverka den totala miljön. Gestaltungsprocessen skall ske i samverkan mellan konstnär, arkitekt, landskapsarkitekt, verksamhet, brukare, fastighetsägare och personer med speciell kompetens för det aktuella projektet. Barn och ungdomars delaktighet skall uppmuntras. I kommunen deltar tekniska kontoret och stadsarkitektkontoret med sin specifika kompetens.

Inköp av konst

Nämndkontoret kultur och fritid har i uppdrag att driva de konstnärliga projekten och ansvara för inköp av konst. Inköp av konst sker vanligtvis i gallerier, konsthallar och av enskilda konstnärer vad gäller lös konst och i enligt med bestämmelserna i lagen om offentlig upphandling vad gäller fast konst och gestaltungsuppdrag. Förslag till konstnärliga gestaltningar skall presenteras för kultur- och fritidsnämnden som beslutar i ärendet.

Upphandlingsstrategi

Upphandlingsstrategin ser olika ut beroende på det monetära värdet på uppdraget. För upphandlingar under direktupphandlingsgränsen¹ ser processen ut enligt följande:

- Upphandlingen av ett konstprojekt inleds med ett konstprogram, där beskrivs syfte, konstnärliga kvalitéer samt hur samspel med andra aktörer förväntas se ut.
- Med konstprogrammet som grund undersöks konstmarknaden, vilka konstnärer som har en bakgrund som kan passa, vilka samarbeten konstrådet, landstinget och andra kommuner har haft med konstnärer i liknande uppdrag. Dessa kontakter dokumenteras.
- Därefter formuleras uppdraget samt kriterier för val av uppdragstagare.
- Idéförslag samt bilder på representativa verk, referensobjekt mm tas in av ett antal konstnärer.
- Den/de konstnärer man valt ut får, utifrån kriterierna, ett skissuppdrag mot ett arvode
- Kultur- och fritidsnämnden tar beslut avseende uppdraget

För upphandlingar över direktupphandlingsgränsen ser processen ut enligt följande:

- Upphandlingen av ett konstprojekt inleds med ett konstprogram, där beskrivs syfte, konstnärliga kvalitéer samt hur samspel med andra aktörer förväntas se ut.
- Med konstprogrammet som grund undersöks konstmarknaden, vilka konstnärer som har en bakgrund som kan passa, vilka samarbeten konstrådet,

¹ 2014 är gränsen för direktupphandling 270 964 kronor

landstinget och andra kommuner har haft med konstnärer i liknande uppdrag. Dessa kontakter dokumenteras.

- Därefter formuleras uppdraget samt kriterier för selektering av anbudssökande.
- Upphandlingen annonseras
- Selektion sker utifrån de uppsatta kriterierna samt de formella krav som ställts i upphandlingen. Idéskisser samt bilder på representativa verk, referensobjekt mm. tas in av ett antal konstnärer.
- De som återstår efter selektionen får utifrån uppsatta krav och konstprogrammet, ett skissuppdrag mot ett arvode
- Kultur- och fritidsnämnden tar beslut avseende uppdraget

Ekonomi

Det beslutade anslaget för respektive konstnärlig gestaltning skall täcka kostnader för skissarvoden, konstnärens arvode inkl sociala avgifter, materialkostnader och transporter. Anslaget skall också bekosta ev arvoden för konstkonsult. Kostnader för fundament, belysning samt andra installationer diskuteras med tekniska kontoret vid varje enskilt projekt.

Magasinering och utsortering

Syftet med magasinering av konst är att tills vidare förvara de konstverk som nämndkontoret får ta ner och hänga om beroende på att kommunen kräver flexibilitet när det gäller bildandet av nya miljöer och lokaler. Konstverket finner nya placeringar efter hand och magasineringen är en depå.

När inte konstnärliga verk uppfyller de krav som ställs vid utsmyckning av kommunens lokaler ska de utsorteras. Det kan vara att den konstnärliga kvalitén inte är tillräckligt hög, motiven inte är gångbara eller att de är i dålig kondition. Ca 5 verk per år beräknas bli utsorterade och kan då säljas genom auktionshus eller galleriverksamhet.

Förvaltning

Registrering och vård av kommunens konstsamling sköts av nämndkontoret kultur och fritid. Underhåll av kommunens konst i form av fasta installationer skall skötas av fastighetsägaren, d v s tekniska kontoret.

Vid försäljning av byggnader och mark skall lös konst återgå till kommunen för ny placering. Permanenta installationer av konst skall värderas och gå med försäljningen.